

Examen VMBO-GL en TL 2018

drama

tijdvak 1

donderdag 24 mei

9.00 - 11.00 uur

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

ingesproken tekst

regelen van het volume

uitleg van het programma

ga een pagina terug of verder

ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

afbeelding

videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het beeld en het geluid goed functioneren.

Het examen bestaat uit drie blokken met in totaal 39 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 58 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1: Sneeuwwitje

Blok 2: CASH

Blok 3: (OTTO) / A Single Life

Beantwoord de vragen in de uitwerkbijlage.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 Sneeuwwitje

Dit vragenblok gaat over de voorstelling *Sneeuwwitje* van het Noord Nederlands Toneel en dansgroep Club Guy en Roni. De regisseur van de voorstelling, Ko van den Bosch, noemt zijn *Sneeuwwitje* een antisprookje. De voorstelling is een bewerking van het sprookje Sneeuwwitje en gaat over het meisje Sneeuwwitje dat op zoek is naar zichzelf.

In het fragment zie je de stiefmoeder van Sneeuwwitje. Ze staat voor haar spiegel en zegt: "Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste van het land?"

De stiefmoeder is onzeker, omdat ze niet weet of ze de mooiste is. Dit blijkt uit haar stemgebruik.

(2p) Geef twee voorbeelden van haar stemgebruik waaruit blijkt dat ze onzeker is.

Vraag 2 en 3 gaan over hetzelfde fragment.

De dwergen komen terug uit de mijn waarin ze werken. In het fragment verwijst de muziek naar het werken in de mijn.

(2p) Noem twee manieren waarop de muziek verwijst naar het werken in de mijn.

De dwergen in de voorstelling worden gespeeld door de dansers van de dansgroep Club Guy en Roni. In het sprookje Sneeuwitje komen zeven dwergen voor, terwijl de dansgroep maar uit vijf dansers bestaat.

De regisseur heeft voor dit probleem een oplossing bedacht.

(1p) Welke oplossing zie je in dit fragment?

In deze scène zie je Sneeuwitje en haar stiefmoeder. Hun relatie is slecht. Dit zie je onder andere aan de houding van de stiefmoeder die hier soms een hoge status speelt.

(2p) Noem drie fysieke handelingen waaruit die hoge status blijkt.

Sneeuwvitje vertelt in een monoloog hoe haar vader (Papaman) haar heeft achtergelaten bij de stiefmoeder. Ze herkent zichzelf niet in haar stiefmoeder, daarom wil ze weten wie ze is. Klik op voor de tekst van de monoloog.

Sneeuwvitje gebruikt veel stemtechnieken terwijl ze over haar vader vertelt, namelijk onder andere **klemtoon**, **tempo** en **pauzering**.

(2p) Geef aan welke van de drie stemtechnieken Sneeuwvitje hier gebruikt.

Doe het als volgt:

- Kies twee citaten uit de tekst waarbij je een stemtechniek hoort.
- Noem steeds de stemtechniek die hoorbaar is bij het gekozen citaat.

voorbeeld:

citaat uit de tekst	stemtechniek
"Jij hebt toen een vrouw getoond en gezegd"	tempo

De stiefmoeder wil Sneeuwitje vermoorden, omdat Sneeuwitje de mooiste is in het land en niet zij. Ze geeft de opdracht aan de jager om Sneeuwitje te doden. De jager vangt Sneeuwitje in het huis van de zeven dwergen.

De jager maakt bewegingen die voor Sneeuwitje angstaanjagend zijn. Zo sluipt hij over de grond, pakt hij haar plotseling van achteren vast en laat hij zich ineens vallen.

(1p) Beschrijf nog drie bewegingen van de jager die voor Sneeuwitje angstaanjagend zijn.

De jager zegt aan het eind van het fragment "sorry" tegen Sneeuwitje.

(1p) Welke theaterterm hoort bij zijn spel?

- A schakelen
- B uit je rol vallen
- C vierde wand doorbreken

Sneeuwitje is niet gedood door de jager en gaat op zoek naar haar identiteit: Wie wil ze zijn? In het fragment zie je dat ze verschillende rollen uitprobeert, bijvoorbeeld die van crimineel: ze zet de muts van de dwerg op en steelt zijn jas.

(2p) Noem nog een rol die Sneeuwitje uitprobeert en leg uit waaraan je dat kunt zien.

Sneeuwitje is op zoek naar zichzelf. In deze scène maakt zij een ontwikkeling door.

(2p) Geef aan welke ontwikkeling Sneeuwitje doormaakt. Leg daarna uit op welke manier deze ontwikkeling duidelijk wordt gemaakt in het fragment.

De stiefmoeder heeft te horen gekregen dat Sneeuwwitje niet dood is en mooier is dan zij. Ze gaat met een vergiftigde appel naar Sneeuwwitje toe in het huisje van de dwergen.

(1p) Wat is de denktekst van de stiefmoeder voordat ze gaat praten?

Sneeuwwitje is vergiftigd door de appel van de stiefmoeder.

(2p) Noem de vijf W's en beschrijf de spelgegevens van deze scène.

Vraag 12 en 13 gaan over hetzelfde fragment.

De stiefmoeder heeft gehoord dat Sneeuwwitje toch nog leeft en daarom is ze verdrietig. Sneeuwwitje troost haar, maar trapt in de val: de stiefmoeder neemt haar gevangen.

Er wordt niks gezegd in deze scène.

**(1p) Welke theaterterm is WEL of NIET van toepassing op het spel van Sneeuwwitje en de stiefmoeder tijdens dit fragment?
Kruis in de antwoordbijlage aan.**

Een voorstelling kan op verschillende manieren verwijzen naar de werkelijkheid.

Sneeuwitje wordt in deze scène vastgezet met plakband. Het plakband is hier een metafoor.

(1p) Waarvoor is het plakband een metafoor?

Het fragment is het einde van de voorstelling.

Op de afbeelding zie je een scène uit de bekende tekenfilm *Sneeuwitje en de zeven dwergen* van Walt Disney.

De regisseur van de voorstelling, Ko van den Bosch, noemt zijn *Sneeuwitje* een antisprookje: in tegenstelling tot de tekenfilm is het einde van de voorstelling niet sprookjesachtig.

(2p) Geef twee redenen waarom het einde van de voorstelling NIET sprookjesachtig is.

Blok 2 CASH

Dit vragenblok gaat over de voorstelling *CASH* van TG Maas. De voorstelling gaat over de macht van geld. Sinan werkte bij een bank, maar door de economische crisis verloor hij zijn baan. Hij bedenkt een plan om de bank te beroven en zoekt drie anderen om hem daarbij te helpen. Langzamerhand blijkt dat de overvallers elkaar niet kunnen vertrouwen.

Op de afbeelding zie je Sinan. Deze foto is gebruikt voor de flyer van de voorstelling. De VORMGEVINGSMIDDELEN maken duidelijk dat de voorstelling over geld gaat.

(2p) Noem twee SOORTEN vormgevingsmiddelen van de flyer en leg voor elk vormgevingsmiddel uit hoe het duidelijk maakt dat de voorstelling over geld gaat.

Sinan wil de bank waar hij werkte, beroven. Hij vraagt Nastaran, die secretaresse is bij dezelfde bank, om hem te helpen bij de bankroof.

In het fragment beschrijft Nastaran zichzelf. Ze maakt haar karakter niet alleen duidelijk met woorden, maar vooral ook met haar handen.

(2p) Geef hiervan twee voorbeelden.

Doe het als volgt:

- **Bekijk de twee citaten in de uitwerkbijlage.**
- **Beschrijf bij elk citaat het handgebaar van Nastaran in het fragment.**
- **Noem bij elk citaat de karaktereigenschap.**

voorbeeld:

citaat	gebaar	karaktereigenschap
"ik ben Nas, Nastaran"	beide handen voor zich in de schoot gevouwen	bescheiden

In het fragment stelt Nastaran de andere drie personages voor. Naast Sinan helpen ook Rutger en Dennis mee bij de bankroof. Van deze drie mannen kom je hier het persoonlijke motief voor de bankroof te weten.

Het motief van Sinan om de bank te beroven is wraak: het is zijn eigen bank die hem ontslagen heeft.

(2p) Noem het motief van Rutger en het motief van Dennis om mee te doen aan de bankroof en leg beide motieven uit.

Voor deze voorstelling heeft de regisseur zich laten inspireren door film.
Dat zie je bijvoorbeeld in dit fragment.

(1p) Geef aan waaraan je in dit fragment kunt zien dat de regisseur zich heeft laten inspireren door film.

De personages in *CASH* bedriegen elkaar voortdurend.

(3p) Schrijf een dialoog waarin één personage het andere personage bedriegt. Het bedrog mag verzonnen zijn.

Doe het als volgt:

- Kies twee personages uit *CASH*.
- Schrijf de dialoog in 8 clausen waarin één personage het andere personage bedriegt.
- Beschrijf minstens één emotie in een regieaanwijzing.
- Laat het bedrog ontdekt worden.

Sinan legt het plan voor de bankroof aan de anderen uit.

Aan het einde van het fragment richt hij zich rechtstreeks tot het publiek.

(1p) Hoe heet deze speltechniek?

Vraag 21 en 22 gaan over hetzelfde fragment.

In het fragment spreekt Dennis het publiek toe. Hij betreft het publiek rechtsreeks bij de voorstelling met grappen, verhaaltjes en spelletjes.

Dennis laat hier een andere theatervorm zien.

(1p) Hoe heet deze theatervorm?

Het fragment laat vier verschillende functies van theater zien. Een van die functies is overtuigen.

(1p) Noem een ANDERE functie van theater.

(1p) Leg uit op welke manier je die functie in het fragment terugziet.

voorbeeld:

functie van theater	in dit fragment
overtuigen	Dennis wil het publiek ervan overtuigen dat je niet mag stelen.

De personages praten over een maatschappelijk probleem.

(1p) Welk maatschappelijk probleem is dat?

Er wordt een Project-X-feestje georganiseerd om de aandacht van de bankroof af te leiden. Dit is een voorbeeld van spelwerkelijkheid.

Het organiseren van het feestje kun je ook zien als werkelijkheid.

(1p) Leg uit om welke reden je het organiseren van het feestje kunt zien als werkelijkheid.

Dit is het einde van de voorstelling *CASH*. Dennis, Sinan, Rutger en Nastaran overvallen de bank, maar het gaat mis. Nastaran en Rutger worden gepakt, Sinan schiet Dennis neer en gaat ervandoor met het geld.

De acteurs hebben gedaan alsof ze het publiek het einde lieten kiezen. Het publiek koos Dennis: hij mocht er met het geld vandoor gaan. Toch gaat Sinan er elke voorstelling met het geld vandoor. Dat is pesterig, maar het past bij een van de thema's van *CASH*.

(2p) Noem dit thema en leg uit waarom het thema juist bij *CASH* past.

Blok 3 (Otto) / A Single Life

Dit vragenblok gaat over twee korte animatiefilms, namelijk *(Otto)* en *A Single Life*, van de Nederlandse animatiefilmers Job, Joris & Marieke.

(Otto) *Imagine your imaginary friend* is een prijswinnende film die gaat over een meisje met een fantasievriendje, dat 'gestolen' wordt door een vrouw.

A Single Life vertelt het verhaal van een jonge vrouw die alleen woont.

De vragen 26 t/m 31 gaan over *(Otto) Imagine losing your imaginary friend*.

Je ziet het begin van de film. De makers laten zien dat Otto het fantasievriendje is van het meisje.

(2p) Leg uit waaraan je kunt zien dat Otto een FANTASIEvriendje is. (Geef drie antwoorden.)

De man en de vrouw in het café zijn verdrietig, want ze kunnen geen kinderen krijgen. De man gaat daar anders mee om dan de vrouw.

(1p) Geef aan hoe de VROUW hiermee omgaat en beschrijf een handeling waaraan je dat ziet.

(1p) Geef aan hoe de MAN hiermee omgaat en beschrijf een handeling waaraan je dat ziet.

Het meisje bezoekt samen met haar fantasievriendje het café waar de man en de vrouw zitten.

Het fragment is absurd.

(1p) Leg uit waarom dit fragment absurd is.

Het meisje is Otto kwijtgeraakt.

Het verschil in emotie tussen het meisje en de vrouw wordt hier duidelijk gemaakt door de kunstdiscipline muziek.

(1p) Geef aan op welke manier dit VERSCHIL in emotie wordt duidelijk gemaakt door de muziek.

Het meisje is erachter gekomen dat de vrouw Otto gestolen heeft. Ze gaat achter de vrouw aan. Even later wordt Otto aangereeden door een auto en sterft. (fragment 2)

Uit de reactie van de man kun je opmaken dat hij een ontwikkeling heeft doorgemaakt.

(1p) Beschrijf de ontwikkeling van de man.

Otto is overleden, maar toch loopt dit verhaal goed af voor het meisje en voor de vrouw.

(1p) Geef aan waarom het verhaal goed afloopt voor:

- **het meisje, en**
- **voor de vrouw.**

De vragen 32 t/m 38 gaan over *A Single Life*.

De jonge vrouw in het fragment woont waarschijnlijk alleen.

(1p) Geef twee voorbeelden waaraan je kunt zien dat deze vrouw alleen woont.

Vraag 33, 34 en 35 gaan over hetzelfde fragment.

De vrouw vindt een single (kleine plaat) op haar deurmat en legt die op haar platenspeler. Er gebeurt in dit fragment iets met de dramatische tijd.

(1p) Wat betekent het begrip 'dramatische' tijd?

(1p) Wat gebeurt er in dit fragment met de dramatische tijd?

Dat er iets met de tijd gebeurt, merk je bijvoorbeeld aan de pizza.

(2p) Waaraan merk je dat nog meer? (Geef drie antwoorden.)

Het leven van de vrouw gaat verder. Bij 23 seconden in het fragment verandert het standpunt van de camera.

(2p) Geef aan HOE het camerastandpunt verandert en leg uit WAAROM het standpunt van de camera verandert.

De vrouw zoekt een partner op een datingsite. Hiervoor schrijft ze een advertentie waarin ze haar hobby's beschrijft.

Op de afbeelding zie je drie stills van de woonkamer van de vrouw. De stills zijn afkomstig uit het fragment. In elke kamer zie je dezelfde hobby's terugkomen. Dat de vrouw houdt van muziek luisteren, blijkt bijvoorbeeld uit de platenspeler die in elke woonkamer staat.

Stel dat jij de vrouw bent.

(1p) Schrijf de advertentie voor de datingsite:

- in twee zinnen.
- in de directe rede.
- waarin je een ANDERE hobby dan muziek luisteren van de vrouw verwerkt.

De vrouw is ineens heel oud.
In het fragment zit een cynische grap. Cynisme is harde spot.

(1p) Wat is cynisch aan de grap?

In het fragment zie je de animatiefilm in zijn geheel. De makers lijken een boodschap te willen uitdragen met deze film.

(1p) Leg uit welke boodschap dit is.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde